

NIEUWSBRIEF

VAN DE STICHTING VRIENDEN VAN DE CABAUWSE MOLEN

NUMMER 25, mei 2014

Foto's Erik Stoop, tenzij anders vermeld

Vooraf

De eerste nieuwsbrief van de Vrienden van de Cabauwse Molen in 2014 begint met een plaatje van het altijd noodzakelijke onderhoud aan de molen. Verder hieronder ruimte voor een aantal actuele onderwerpen. Tevens is de brief een uitnodiging voor het jaarlijkse dauwtrappen op Hemelvaartsdag.

Verder onder meer het Jaarverslag van de molenaar.

En natuurlijk is het ook weer tijd voor ons jaarlijkse financiële verzoek: de bijdragen van de vrienden zijn voor onze Vriendenstichting van groot belang. Van deze inkomsten kunnen wij weer een aantal activiteiten in en om de molen en het herrezen zomerhuis bekostigen.

Dauwtrappen

Donderdag 29 mei, Hemelvaartsdag, is het weer tijd voor het dauwtrappen. Bestuurslid Piet de Vos heeft net als in voorgaande jaren een mooie route uitgezet door de omgeving

van de molen. Wie mee wil lopen door de ontwakende Lopikerwaard moet uiterlijk om zes uur aanwezig zijn. Parkeren voor aan de weg. Neem zelf een ontbijt mee, dat na de wandeling bij de molen kan worden genuttigd. De Vrienden zorgen voor koffie en thee en de fameuze molenspeculaas.

Een plaatje van het dauwtrappen van het vorig jaar: een beetje avontuurlijk 's morgens vroeg door de polder.

Jaarverslag 2013

Molenaar Erik Stoop schreef ook over 2013 een uitgebreid verslag:

“De jaarwisseling is koud en nat en wonderig. In het zomerhuis staat alles gereed om Vrienden te ontvangen, zoals ieder jaar. De uitnodigingen zijn verstuurd en nu is het wachten op bezoekers. De champagne staat koud en in de wijde omgeving is het vuurwerk al in volle glorie te zien. Het bijbehorende lawaai waait evenwel uit elkaar en hier bij de molen heb je er weinig last van. De molen staat mooi in de verlichting en dan komen de eerste bezoekers. Precies om twaalf uur heffen we het glas en toosten op 2013 en op ieders gezondheid.

Sfeerbeeld van de molen tijdens de jaarwisseling 2012-2013

Het zomerhuis wordt niet gebruikt, in de molen is het veel gezelliger met zeven Vrienden. Het nieuwe jaar is weer goed begonnen!

Schade

Dat blijft niet zo; eind februari blijkt een zeilketting niet goed vast te zitten. Het ding slaat achter een dakplank en de stukken vliegen om de oren. Eén plank breekt met een scherpe punt af en blijft rechtop in het grint staan. Gelukkig is het alleen materiële schade. De molenmaker moet er aan te pas komen om de boel weer te repareren.

De dag wordt goedgemaakt door een prachtige dubbele regenboog.

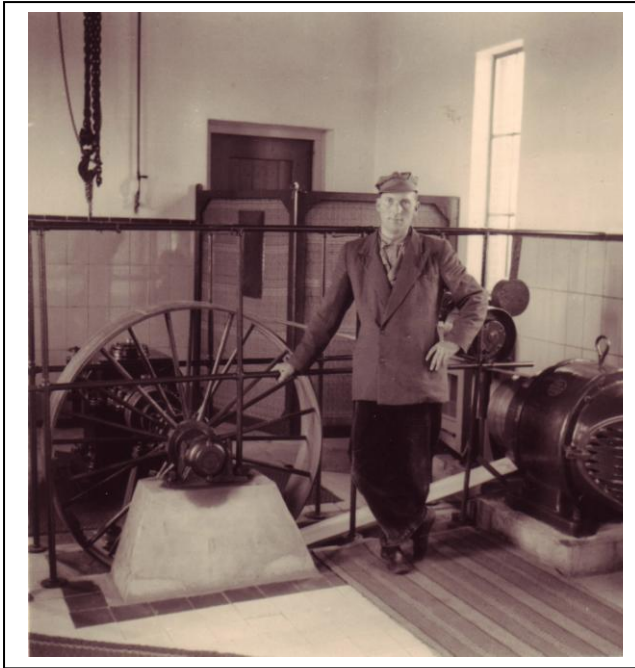
Doeree Stoop neemt de schade op: op de grond de afgebroken plank

Overlijden Jos Noorlander

Twee dagen later zet ik de molen in de rouw wegens het overlijden van de laatste beroepsmolenaar van de molen, Jos Noorlander.

Jos Noorlander was al jaren opgenomen in Bovenbergen in Schoonhoven en lag de laatste tijd in bed.

Niet lang geleden was ik nog bij hem op bezoek geweest en hoewel hij nog wel interesse had in de molen, was een gesprek voor hem al gauw te vermoeiend. Jos is geboren op de Kademolen, maar al op jonge leeftijd hielp hij zijn broer Rinus bij het malen van de Middelste Molen. Later werd hij de molenaar van deze molen en bediende Rinus het gemaal. Toen de molen in de zestiger jaren stil kwam te staan nam Jos het malen met het “masjien” over van zijn broer. Jos is 87 jaar geworden.

Jos Noorlander in het gemaal

Weer pech

Een paar weken later gaat het kruien plotseling erg zwaar. Nu gebeurt het wel vaker dat de molen bij het begin van het kruien “in z’n nest” zit.

Er moet dan even flink kracht worden gezet en dan komt het bovenhuis wel op gang. Dit keer ging het wel erg zwaar en ineens horen we hout breken. Dat kan niet goed zijn.

Het blijkt dat een van de neuten, waar het bovenhuis op draait, uit zijn zwaluwstaart is gebroken. Weer moet de molenmaker aan te pas komen.

Gelukkig wordt alles netjes gerepareerd de dag voor het dauwtrappen.

Dauwtrappen

In alle vroegte verschijnen de eerste deelnemers al bij de molen. Zelf hebben we de nacht doorgebracht in de bedstee en zijn nog vroeger op om de molen in te spannen. De molen draait als de mensen aan komen wandelen. Het is een behoorlijk koppel dat uiteindelijk rond half zeven vertrekt voor een tocht door de polder. Zoals elk jaar is ook nu weer een prachtige route uitgezet door Piet de Vos. Bij terugkomst hoor ik alleen maar blij verhalen. De koffie kunnen we in het zomerhuis serveren en daar is iedereen blij

mee, want buiten stilstaan is nog niet het meest aangename dat je kan doen. (foto dauwtrappen) Het is een lekkere volle boel met ruim zestig “trappers”.

De dauwtrappers verzamelen, klaar voor de tocht door de polder

Vreemde gasten

Elk jaar krijgen we gasten uit alle delen van de wereld. We hebben in de loop van de jaren al mensen uit China, Japan, de VS, India, Noorwegen en noem maar op. In juli kwam er een gast uit Egypte en die wilde blijven. Sterker, ze vonden de molen een geschikte plek om een nestje te bouwen en dat deden ze dan ook. Helemaal aan het eind van de startbalk tussen de hangbomen (is het nog te volgen?).

Het blijken nijlganzen te zijn die in korte tijd negen eieren leggen. Zodra wij bij de molen zijn vliegen ze naar het weiland van de buurman en blijven daar de hele dag opletten wat wij doen. Uiteindelijk is het niet tot kleine gansjes gekomen doordat ze te veel verstoord werden door de schilder.

In de vorige nieuwsbrief stond al een foto van dit ganzennest.

Schilder

Begin juli komt de schilder om de hele molen van een nieuw verfjasje te voorzien. Wij zijn nog met vakantie in Drenthe als hij begint. Er komt en hoogwerker bij de molen en dat alleen al was een aardige klus. De doorgang bij het gemaal was eigenlijk net te smal, maar met veel moeite is het toch gelukt. Jammer was dat dit exemplaar niet groot genoeg was. Het was onmogelijk tot aan de kap te komen. Met het exemplaar dat toen kwam was schilder John van Schaik erg in zijn nopjes; hoog genoeg en gloednieuw! Alles automatisch, niks geknoei met afstempelen, helemaal vanzelf met één druk op de knop. John had heel veel plezier met dit werk, waarbij natuurlijk komt dat het een prachtige zomer was. Hoe je overigens zo lang kan werken in de volle zon is me nog niet duidelijk; John kreeg het met genoeg voor elkaar. Het eindresultaat in begin september mag er zijn. Alles strak in de verf en ook de trap is weer van een stroeve slijtlaag voorzien. Kan ik weer zonder problemen op mijn klompen naar boven.

Zomerhuis

Hoewel het zomerhuis in het voorgaande jaar al klaar was, moest er aan de binnenkant nog veel gebeuren. In februari zijn de tegels gelegd en dat ziet er prima uit. Er wordt een mooi keukentje geplaatst met onderdelen die afkomstig zijn uit kasteel Loenersloot. Het ziet er adellijk uit. Meubilair moet nog komen en dat staat er plotseling als ik op zaterdag het huisje binnenstap. Jammer genoeg is dit niet helemaal wat we graag willen, maar op den duur komt dat wel goed.

Dit meubilair met wat oude stoelen die we zelf nog hebben is de aankleding als voor het eerst verhuurt wordt. B&W van Oudewater strijken hier neer en hebben een goede vergadering. Behalve voor deze vergadering is het zomerhuis op 12 september verhuurd aan RPS, een bedrijf op milieugebied. Op 26 november en 17 december neemt RABO Lopik de ruimte in gebruik. Eén dag kregen zij

aangeboden in ruil voor een verzekering die we nodig hebben op Hemelvaartdag. De overige dagdelen was sprake van huur. Aan nieuw meubilair kunnen we komen via een ander RABO-vestiging, dit keer uit Woerden. Daar voegen ze twee vestigingen samen en zij hebben tafels en stoelen over. Voor een prikkie kunnen we een groot aantal prima stoelen overnemen en ook de tafels kunnen we goed gebruiken. Dat zijn er ook wat veel en er moeten er dus een aantal op zolder worden opgeborgen. Gelukkig kunnen de poten worden ingeklapt waardoor ze eenvoudig naar de zolder worden getild.

Statistiek

Jaar	Draaidagen		Omwentelingen	
	Draaiuren			bezoekers
2004	91	407	221698	941
2005	71	285	142200	444
2006	64	307,5	161874	417
2007	59	199	109156	308
2008	83	323	175677	658
2009	66	286	148440	395
2010	76	303	158573	613
2011	76	288	154626	540
2012	79	307	161440	869
2013	84	299	171097	330

Opleiding

Dit jaar mochten we ons verheugen op het slagen van een tweetal van onze leerlingen. Heel fijn als de opleiding met een getuigschrift wordt bekroond.

Dit jaar hadden we één vaste leerling en een aantal leerlingen die een paar dagen meedraaien. Het gaat dan om gevorderde

leerlingen die graag ook even lessen op een wipmolen.

Vergaderingen

Ook dit jaar vond de redactie van het molenblad Molinologie twee maal onderdak in de molen. Hoewel het zomerhuis al gereed was voor vergaderen, werd de voorkeur gegeven aan de molen zelf.

Rondleiders gezocht

Nu het zomerhuis klaar is, kan het ook gebruikt worden. Doel van de Vrienden was om het herbouwde zomerhuis in te zetten voor vergaderingen en educatieve bijeenkomsten.

Daar horen ook rondleidingen bij door de molen en het gemaal. De stichting zoekt hiervoor vrijwilligers, want de rondleidingen kunnen niet allemaal verzorgd worden door de molenaar.

Wie heeft er belangstelling om af en toe een groep de molen en het gemaal te laten zien en om een en ander over de geschiedenis en de huidige bestemming van het complex te vertellen?

De stichting zorgt voor een gedegen voorbereiding, zodat een nieuwe rondleider goed beslagen ten ijs komt.

Belangstellenden kunnen zich melden bij...

Storm

Het is 15 februari en het stormt. De wind giert om de molen en de kleinkinderen, die op bezoek komen om Oma's verjaardag te vieren, hangen tegen de wind in. Dolle pret, maar wat doet de molenaar op zo'n moment? De molen staat redelijk op de wind, er hoeft dus niet 'gekrooien' te worden. Wel moeten de windborden eruit genomen worden. Met deze wind is dat niet echt eenvoudig, met zijn ruim twee meter lengte en veertig centimeter breedte is het een hele oppervlakte. De wind weet er wel raad mee en ik word bijna de

sloot ingewaaid. Heel voorzichtig haal ik de vang op en de wieken komen direct op gang en de volgende windborden moeten er ook nog uit. Na een klein gevecht met de andere drie borden kan de vang dan echt gelicht worden. In de kortste keren hebben de wieken al topsnelheid en dat betekent dat er iedere drie seconden een omwenteling is gemaakt! Het water kolkt door het scheprad en achter de molen lijkt het of er een grote regenbui naar beneden komt van het opgewaaide water. Er kolkt nu tachtig kubieke meter water per minuut door de voorwaterloop. De kinderen kijken vanuit het zomerhuis gespannen toe of alles wel goed gaat.

Het werken met een molen is altijd fijn om te doen en juist met storm merk je wat voor ongelofelijke krachten er op zo'n molen komen te staan. Alles kraakt en het bovenhuis beweegt fors op en neer. In de kamer merk je dat heel de molen staat te schudden en zelfs wat heen en weer schudt. De lamp boven de tafel draait kleine rondjes, maar de molen geeft geen krimp. Dit is waar de molen voor gemaakt is. Je ziet direct voor je hoe ook vroeger de molenaar buiten moest blijven staan bij het vangtouw om op het laatste moment de molen stil te zetten voor het te laat is. Vandaag is het gelukkig droog, maar ook (of beter juist) bij regen moet er gemalen worden. Ook dan sta je buiten en blijft je goeie goed niet droog. Er is in het verleden wat afgeleden bij de molen...

Aan het eind van de dag heeft het wiekenkruis meer dan 4500 omwentelingen gemaakt en is er meer dan 1.800.000 liter water een meter hoger in de boezem gemalen. Wat een mooie hobby heb ik toch!

Hier nog iets over de verhuur van het
zomerhuis en over de acceptgiro?

Verder nog ideeën?